

Gorzów Wlkp., dnia 30 października 2014 r.

pieczęć LPWIS w Gorzowie Wlkp.

Znak sprawy: NS.HP.9020.45.2014

**WYSTĄPIENIE POKONTROLNE Z KONTROLI
PRZEPROWADZONEJ PRZEZ PRACOWNIKÓW ODDZIAŁU HIGIENY PRACY*
WOJEWÓDZKIEJ STACJI SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNEJ W GORZOWIE WLKP.
W POWIATOWEJ STACJI SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNEJ W ZIELONEJ GÓRZE**

1. Data kontroli: 16 września 2014 r.

2. Kontrolowana komórka organizacyjna PSSE: Sekcja Higieny Pracy

3.1. Imię, nazwisko i stanowisko służbowe osoby/ osób przeprowadzających kontrolę zgodnie z upoważnieniem LPWIS – upoważnienie nr ST.222.7.71.2014 z dnia 15 września 2014 r.:

- Sylwia Rosiak – starszy asystent Oddziału Higieny Pracy,
- Renata Gralak – starszy asystent Oddziału Higieny Pracy,
- Kinga Przysiecka – asystent Oddziału Higieny Pracy.

3.2. Imię i nazwisko osoby/ osób biorących udział w kontroli ze strony PSSE w Zielonej Górze:

- Leonard Podeszwa – kierownik Sekcji Higieny Pracy,
- Mariola Gryglicka – starszy asystent,
- Renata Bielańska – młodszy asystent,
- Elżbieta Nowacka – młodszy asystent,
- Grażyna Tymińska – starszy instruktor higieny.

4. Zakres kontroli (w tym przedmiot i okres objęty kontrolą).

Prowadzenie nadzoru nad zakładami pracy, prowadzenie dokumentacji związanej z kontrolą warunków pracy oraz postępowania w sprawach chorób zawodowych.

5. Ustalenia z kontroli:

Bieżący nadzór sanitarny w zakresie higieny pracy sprawuje w PSSE w Zielonej Górze 5 osób zatrudnionych na cały etat.

1. Ocena prawidłowości przeprowadzania kontroli.

Podczas kontroli pracownik WSSE w Gorzowie Wlkp. uczestniczył w czynnościach kontrolnych wykonywanych przez upoważnionego pracownika PSSE w Zielonej Górze (Grażyna Tymińska) w

kontroli był nadzór nad warunkami pracy w Zakresem przedmiotowym, w którym zatrudnionych jest 39 pracowników na umowę o pracę oraz 5 lekarzy na kontraktach.

Przystępując do wykonywania czynności kontrolnych pracownik PSSE okazał legitymację służbową i stosowne upoważnienie do czynności kontrolnych oraz dokonał wpisu do książki kontroli sprawdzając, czy nie trwa jednocześnie kontrola innych uprawnionych organów. Kontrolujący poinformował kierownika zakładu o celu i zakresie przeprowadzanej kontroli, następnie w obecności upoważnionego przedstawiciela zakładu przeprowadził kontrolę. Pierwszym etapem kontroli była wizytacja pomieszczeń pracy oraz pomieszczeń higieniczno-sanitarnych pod kątem oceny m.in. stanu sanitarno-higienicznego i technicznego, użytkowanych urządzeń, stanowiskowych instrukcji bhp. Następnie poddano ocenie posiadaną przez zakład dokumentację m.in. ocenę ryzyka zawodowego, orzeczenia lekarskie z badań profilaktycznych pracowników oraz osób na kontraktach, spis i karty charakterystyki stosowanych mieszanin chemicznych, dokumentację dotyczącą szkodliwych czynników biologicznych.

Protokół kontroli, został sporządzony w siedzibie Stacji oraz podpisany przez przedstawiciela zakładu bez wniesienia uwag. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości, natomiast wydano zalecenie: „Przeszkolić pracowników oddziału z zakresu stosowania pakietu ochronnego przed zagrożeniem wirusami grupy 3 i 4 zagrożenia biologicznego – szczególnie ze sposobu bezpiecznego zdejmowania kombinezonu ochronnego po ekspozycji” bez podania terminu wykonania tego zalecenia.

Do dokumentowania szczegółowych zagadnień ocenianych podczas kontroli z zakresu realizacji ogólnych wymogów w kontrolowanym zakładzie pracy, występowania w środowisku pracy szkodliwych czynników biologicznych oraz z zakresu stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin, pracownik PSSE wypełnił w wersji papierowej formularze (F_HP_02, F_HP_03, F_HP_09) - druki stosowane do użytku wewnętrznego Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

B. Prowadzenie wybranej dokumentacji związanej z kontrolą warunków pracy w 2013-2014 r.

W komputerowej bazie podmiotów i obiektów znajdują się 502 obiekty nadzorowane przez PPIS w Zielonej Górze w zakresie higieny pracy (stan na dzień kontroli). Aktualizacja bazy wykonywana jest raz w roku. W 2013 r. zaplanowano kontrole w 100 zakładach pracy, wykonano 257 kontroli w 203 obiektach. W 2014 r. zaplanowano wykonanie 105 kontroli, wykonano 195 (w tym 44 kontrole sprawdzające) w 140 obiektach (dane na dzień 16 września 2014 r).

PPIS w Zielonej Górze wydał w 2013 r. w zakresie higieny pracy 75 decyzji merytorycznych, 72 decyzje płatnicze, 17 decyzji w sprawach chorób zawodowych, 6 upomnień i 1 tytuł wykonawczy. Nie nałożono mandatów karnych. W 2014 r. do dnia kontroli wydano 38 decyzji merytorycznych, w tym 9 zmieniających, 43 decyzje opłatowe, 14 decyzji w sprawie chorób zawodowych oraz 5 upomnień. W 2013 oraz 2014 r. nie wpłynęło odwołanie od wydanych decyzji w zakresie nadzoru nad zakładami pracy.

Kontrolę dokumentacji przeprowadzono na podstawie analizy akt następujących podmiotów:

-
-
-
-

jest podmiotem realizującym zadania w zakresie kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych. PPIS w Zielonej Górze powiadomił w/w podmiot o zamiarze przeprowadzenia kontroli za potwierdzeniem odbioru. W dniu 9 maja 2014 r. upoważnieni pracownicy PPIS w Zielonej Górze (Pani Mariola Gryglicka i Pani Grażyna Tymińska) przeprowadzi w kontrolę z zakresu warunków higieniczno-sanitarnych pracy, w wyniku której stwierdzili następujące nieprawidłowości, do których podano podstawy prawne:

- brak uwzględnienia w ocenie ryzyka zawodowego narażenia na czynniki biologiczne na stanowisku sprzątaczk, ratownika i konserwatora,
- brak oznakowania pomieszczenia składowania substancji niebezpiecznych znakiem ostrzegawczym,
- brak wydzielonego pomieszczenia szatni dla pracownika na stanowisku konserwatora.

W dniu 22 maja 2014 r. wysłano jednocześnie, za potwierdzeniem odbioru, zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego, zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie ustalenia opłaty za czynności kontrolne, zawiadomienie o zakończeniu postępowania merytorycznego oraz zawiadomienie o zakończeniu postępowania w sprawie ustalenia opłaty za czynności kontrolne.

Opracowano w dniu 5 czerwca 2014 r. kalkulację z uwzględnieniem kosztów bezpośrednich i pośrednich na podstawie zarządzenia Dyrektora Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Zielonej Górze Nr 6/2013 z dnia 28 lutego 2013 r. w sprawie ustalania opłat za badania laboratoryjne i inne czynności wykonywane w PSSE w Zielonej Górze. Na podstawie w/w kalkulacji wydano decyzję w sprawie ustalenia opłaty za czynności kontrolne i przesłano stronie za potwierdzeniem odbioru wraz z decyzją merytoryczną.

Firma działa w branży budowlanej. Rodzaj świadczonej przez nią działalności sklasyfikowano jako sprzedaż hurtowa drewna i materiałów budowlanych. Podczas analizy dokumentacji stwierdzono, że w dniu 23 sierpnia 2013 r. zostało wysłane do zakładu zawiadomienie o zamiarze przeprowadzenia kontroli, na podstawie którego przeprowadzono w dniu 04 września 2013 r. kontrolę w zakresie nadzoru nad higieniczno-sanitarnymi warunkami pracy oraz wprowadzaniem do obrotu niebezpiecznych mieszanin chemicznych. W jej wyniku stwierdzono brak oznakowania i opisu w języku polskim mieszaniny chemicznej o nazwie DISOLVENTI: ANTIBURBUJA 2452, co zostało odnotowane jako nieprawidłowość, wraz z podaniem przepisu prawnego, który został naruszony.

Przedstawiciel firmy przesłał drogą elektroniczną etykietę w/w produktu w języku polskim, w związku z powyższym przedstawiciele PPIS w Zielonej Górze przeprowadzili kontrolę sprawdzającą w dniu 19 września 2013 r. Na podstawie wyników przeprowadzonej kontroli przesłano do strony zawiadomienia o wszczęciu postępowań administracyjnych dotyczących ustalenia wysokości kosztów z tytułu wykonania czynności kontrolnych oraz zawiadomienie o zakończeniu postępowania w sprawie opłaty, a następnie sporządzono kalkulację za wykonanie czynności kontrolnych z uwzględnieniem kosztów bezpośrednich i pośrednich. Na podstawie w/w kalkulacji wydano decyzję w sprawie ustalenia opłaty za czynności kontrolne i przesłano stronie, za potwierdzeniem odbioru.

jest hipermarketem zatrudniającym 123 osoby na umowę o pracę. Powiadomienie o zamiarze przeprowadzenia kontroli z dnia 23 kwietnia 2014 r. przesłano za potwierdzeniem odbioru. W dniu 21 maja 2014 r. przedstawiciel PPIS w Zielonej Górze przeprowadził kontrolę z zakresu przestrzegania wymagań higieniczno-sanitarnych pracy, w wyniku której stwierdził następujące nieprawidłowości:

- zły stan techniczny w umywalni dla mężczyzn pracujących w dziale piekarni i cukierni (nad prysznicem luszcząca się farba, na suficie zacieki), ponadto w szatni dla kobiet stwierdzono ubytki w kasetonach,
- brak pomiarów badań czynników szkodliwych (zapylenie, hałas) występujących na stanowisku pracy piekarza,
- brak rejestru i karty badań czynników szkodliwych dla zdrowia,
- brak informowania pracowników narażonych na oddziaływanie czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy o aktualnych wynikach badań i pomiarach.

W dniu 06 czerwca 2014 r. wysłano jednocześnie, za potwierdzeniem odbioru, zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego, zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie ustalenia opłaty za czynności kontrolne, zawiadomienie o zakończeniu postępowania merytorycznego oraz zawiadomienie o zakończeniu postępowania w sprawie ustalenia opłaty za czynności kontrolne.

Strona pismem poinformowała o usunięciu nieprawidłowości, w związku z czym przedstawiciele PPIS w Zielonej Górze przeprowadzili kontrolę sprawdzającą. Powyższa kontrola wykazała, że stan techniczny w umywalni nadal jest niewłaściwy. Na podstawie stwierdzonych uchybień wydano decyzję merytoryczną nakładającą obowiązek usunięcia w/w nieprawidłowości oraz decyzję w sprawie ustalenia opłaty.

Firma pismem z dnia 11 sierpnia 2014 r. poinformowała o wykonaniu obowiązku. W związku z powyższym PPIS w Zielonej Górze wysłał w dniu 2 września 2014 r. zawiadomienie o zamiarze przeprowadzenia kontroli. Do dnia 16 września 2014 r. nie otrzymano potwierdzenia doręczenia w/w zawiadomienia.

Zakład prowadzi działalność polegającą na obróbce mechanicznej elementów metalowych. Spółka zatrudnia 148 osób, w tym 132 pracowników produkcyjnych i 16 osób administracji. Podczas analizy dokumentacji stwierdzono, że do zakładu zostało wysłane zawiadomienie o zamiarze przeprowadzenia kontroli.

na podstawie którego przeprowadzono w dniu 18 marca 2014 r. kontrolę w zakresie sprawdzenia higienicznych warunków pracy oraz przeprowadzenia badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy w ramach nadzoru sanitarnego. W dniu kontroli odstąpiono od przeprowadzenia badań i pomiarów czynników szkodliwych w ramach nadzoru sanitarnego w hali oczyszczania odlewów stalowych na stanowisku wypalania zgorzeli, gdyż w tym czasie nie prowadzono na w/w stanowisku prac produkcyjnych. Uzgodniono z kierownictwem zakładu, iż w/w pomiary zostaną wykonane po otrzymaniu zlecenia. W wyniku kontroli stwierdzono również:

- brak badań i pomiarów czynnika szkodliwego dla zdrowia występujących na stanowiskach pracy: oczyszczacza, spawacza, piaskarza – w hali oczyszczania żeliwa i staliwa,
- brak wyników badań hałasu i drgań miejscowych wykonanych w dniach 4 i 17 marca 2014 r.,
- nie zapoznano pracowników z aktualnymi wynikami badań i pomiarów,
- nie uzupełniono rejestrów i kart badań czynników szkodliwych.

Wskazane wyżej nieprawidłowości zostały odnotowane w protokole kontroli z podaniem podstawy prawnej dotyczącej stwierdzonych uchybień. Ponadto wypełniono formularz F/HP/02 „Ocena realizacji ogólnych wymogów w kontrolowanych zakładach pracy” oraz F/HP/09 „Ocena realizacji wymogów w zakresie stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin”.

Na podstawie wyników kontroli przesłano do strony, za potwierdzeniem odbioru, zawiadomienia o wszczęciu i zakończeniu postępowań administracyjnych dotyczących ustalenia wysokości kosztów z tytułu wykonania czynności kontrolnych oraz w związku z wykazaniem uchybień podczas kontroli, następnie sporządzono kalkulację za wykonanie czynności kontrolnych z uwzględnieniem kosztów bezpośrednich i pośrednich. Na podstawie w/w kalkulacji wydano decyzję w sprawie ustalenia opłaty za czynności kontrolne. W wyniku stwierdzonych uchybień PPIS w Zielonej Górze wydał w dniu 18 kwietnia 2014 r. decyzję nakazującą wykonanie następujących obowiązków do dnia 30 maja 2014 r.:

1. Wykonać w zakładzie badania i pomiary czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowiskach pracy: oczyszczacza, spawacza, piaskarza w hali oczyszczania żeliwa i staliwa, na podstawie wyników badań uzupełnić rejestr i karty badań czynników szkodliwych dla zdrowia oraz poinformować pracowników o aktualnych wynikach badań i pomiarach, udostępnić im te wyniki i wyjaśnić ich znaczenie.
2. Przedstawić do wglądu wyniki badań i pomiarów hałasu i drgań miejscowych wykonanych na stanowiskach pracy w Zakładzie w dniach 4 i 17 marca 2014 r.

Strona pismem z dnia 28 maja 2014 r. poinformowała o wykonaniu części obowiązków nałożonych decyzją merytoryczną i zwróciła się jednocześnie o przedłużenie terminu wykonania pomiarów zapytań i czynników chemicznych w dymach spawalniczych do dnia 31 lipca 2014 r. Po rozpatrzeniu w/w wniosku PPIS w Zielonej Górze wydał decyzję dotyczącą odmowy zmiany terminu wykonania obowiązku.

Badania i pomiary wykonane na zlecenie pracodawcy przez Laboratorium Badania Środowiska Pracy „Eskord” s.c. w Żaganiu w lipcu 2014 r. wykazały przekroczenie NDS pyłów na stanowiskach oczyszczania odlewów dużych, oczyszczania odlewów małych oraz spawacza, przekroczenie NDSC żelaza na stanowisku spawacza oraz przekroczenie NDN hałasu na stanowisku operatora obrabiarki. W związku z powyższym PPIS w Zielonej Górze zamierza wszcząć postępowanie administracyjne związane z przekroczeniami norm higienicznych.

C. Prawidłowość prowadzenia postępowań w sprawach chorób zawodowych w latach 2012-2014.

W Sekcji Higieny Pracy PSSE w Zielonej Górze prowadzone są następujące rejestry:

- rejestr zgłoszonych podejrzeń chorób zawodowych,
- rejestr wydanych decyzji negatywnych i decyzji pozytywnych,
- rejestr wydanych decyzji w sprawach chorób zawodowych na terenie PSSE w Zielonej Górze,
- rejestr skutków chorób zawodowych.

Stwierdzono, że w 2012 r. wydano 23 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej (7 chorób narządu słuchu, 4 choroby narządu głosu, 3 choroby OUN, 2 choroby skóry, choroba układu ruchu, 6 chorób zakaźnych tj. 5 borelioz oraz WZW typu B) oraz 13 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej (8 chorób narządu słuchu, 2 choroby OUN, uogólniona reakcja alergiczna, astma oskrzelowa, choroba skóry). Ponadto przeprowadzono 7 dochodzeń epidemiologicznych w celu oceny narażenia zawodowego na prośbę innych powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych.

W 2013 r. wydano 10 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej (3 choroby narządu słuchu, 2 choroby skóry, choroba układu ruchu, choroba OUN, 3 choroby zakaźne tj. 2 boreliozy oraz WZW typu C) oraz 7 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej (2 choroby narządu słuchu, 2 choroby narządu ruchu, astma oskrzelowa, choroba OUN, odmroziny). Ponadto wydano jedną decyzję o umorzeniu postępowania i przeprowadzono 6 dochodzeń epidemiologicznych w oceny narażenia zawodowego na prośbę innych psse.

W 2014 r. (do dnia kontroli) wydano 7 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej (zatrucie ostre albo przewlekłe lub ich następstwa wywołane przez substancje chemiczne, rak krtani, astma oskrzelowa, ostra uogólniona reakcja alergiczna, alergiczny nieżyt nosa, choroba skóry) oraz 7 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej (2 pylice płuc, nowotwór skóry, choroba układu wzrokowego, choroba narządu słuchu, zespół nadgarstka, zapalenie obrzękowe krtani o podłożu alergicznym). Ponadto przeprowadzono 7 dochodzeń epidemiologicznych w celu oceny narażenia zawodowego na prośbę innych psse. Aktualnie prowadzonych jest 15 postępowań administracyjnych w związku ze zgłoszeniem podejrzeń chorób zawodowych (4 choroby OUN, 3 choroby narządu słuchu, 4 choroby narządu głosu, 2 choroby narządu ruchu, ostra uogólniona reakcja alergiczna, astma oskrzelowa). Prowadzone są także 3 postępowania administracyjne w związku z uchynieniem przez LPWIS w Gorzowie Wlkp. do ponownego rozpatrzenia decyzji w sprawach chorób zawodowych (decyzja o stwierdzeniu choroby zawodowej pod postacią raka krtani oraz 2 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej tj. choroby układu wzrokowego i raka skóry).

Ponadto pracownik zatrudniony

dokonał zgłoszenia kilku schorzeń jako choroby zawodowej, w tym zgłoszenia dotyczące dwóch schorzeń z poz. 25.1 i 17.4 wykazu chorób zawodowych, w których postępowanie przeprowadzono i wydano decyzje merytoryczne, obecnie decyzje te zostały uchylone przez LPWIS w Gorzowie Wlkp. do ponownego rozpatrzenia. W związku ze zmianą przepisów rozporządzenia w sprawie chorób zawodowych (obowiązująca od 1 sierpnia 2012 r.) ustalane jest, który organ jest właściwy do prowadzenia postępowań.

Podczas kontroli oceniono postępowania:

- w związku ze zgłoszeniem podejrzenia choroby zawodowej wymienionej pod pozycją 26 obowiązującego wykazu chorób zawodowych tj. boreliozy u leśnika - zakończonego wydaniem w dniu 16.07.2013 r. decyzji NR 1208/Ch.Z.4/2013 o stwierdzeniu choroby zawodowej;
- w związku ze zgłoszeniem podejrzenia choroby zawodowej wymienionej pod pozycją 21 obowiązującego wykazu chorób zawodowych tj. obustronnego trwałego odbiorczego ubytku słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowanego hałasem, wyrażonego podwyższeniem progu słuchu o wielkości co najmniej 45 dB w uchu lepiej słyszającym, obliczonego jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1,2 i 3 kHz u elektromechanika - zakończonego wydaniem w dniu 18.06.2014 r. decyzji NR 1177/Ch.Z.3A/2014 o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

Dnia 17.04.2013 r. do PSSE w Zielonej Górze wpłynęło zgłoszenie podejrzenia boreliozy jako choroby zawodowej, dokonane przez lekarza medycyny pracy WOMP w Zielonej Górze. Pismami z dnia 22.04.2013 r. i 16.05.2013 r. (doręczonymi za potwierdzeniem odbioru) zawiadomiono strony o wszczęciu postępowania administracyjnego w związku z podejrzeniem choroby zawodowej. Sporządzono kartę oceny narażenia zawodowego (postępowanie przeprowadzone w dniu 5.06.2013 r.). Dnia 27.05.2013 r. WOMP w Zielonej Górze wydał orzeczenie lekarskie nr KD/O/422/18/13 o rozpoznaniu choroby zawodowej. W uzasadnieniu orzeczenia

wskazano, że pracownik wielokrotnie kąsany był przez kleszcze i zachorował na boreliozę. Na podstawie dolegliwości zgłaszanych przez chorego, głównie ze strony narządu ruchu oraz objawów ogólnych choroby tj. uczucia zmęczenia, apatii, osłabienia pamięci oraz badań dodatkowych serologicznych potwierdzających rozpoznanie choroby uznano to za zawodowe rozpatrywanego schorzenia. W trakcie dochodzenia epidemiologicznego wystąpiono do o przeprowadzenie zgodnie z właściwością oceny narażenia zawodowego w nadzorowanym nadleśnictwie (karta oceny narażenia - postępowanie przeprowadzone w dniu 29.05.2013 r.). W aktach sprawy znajduje się również wywiad epidemiologiczny zebrany w związku z rozpoznaniem choroby zakaźnej, zawierający m.in. wyniki testów serologicznych w kierunku boreliozy. Na podstawie art. 10 Kpa strony postępowania przed wydaniem decyzji zostały zawiadomione (za potwierdzeniem odbioru) o zakończeniu postępowania administracyjnego. Strony nie wniosły uwag. W aktach sprawy znajduje się wniosek z dochodzenia epidemiologicznego (pismo z dnia 6.06.2014 r.), w którym wskazano jakie będzie rozstrzygnięcie, przed wysłaniem w/w zawiadomienia do stron postępowania. Decyzja została doręczona stronom za potwierdzeniem odbioru. Dnia 09.09.2013 r. wysłano kartę stwierdzenia choroby zawodowej do Centralnego Rejestru Chorób Zawodowych IMP w Łodzi. Akta zawierają spis dokumentów oraz metrykę sprawy.

Dnia 3.10.2013 r. kierownik Poradni Chorób Zawodowych WOMP w Zielonej Górze zgłosił podejrzenie choroby zawodowej, wymienionej pod pozycją 21 obowiązującego wykazu chorób zawodowych. Strony postępowania pismami z dnia 16.10.2013 r. (za potwierdzeniem odbioru) zostały zawiadomione o wszczęciu postępowania administracyjnego. W aktach sprawy znajdują się karta oceny narażenia zawodowego sporządzona przez pracownika PSSE w Zielonej Górze (postępowanie przeprowadzone w dniu 3.03.2014 r.). Dnia 08.04.2014 r. WOMP w Zielonej Górze wydał orzeczenie lekarskie KD/O/422/17/14 o braku podstaw do rozpoznania choroby zawodowej narządu słuchu. Z uzasadnienia orzeczenia lekarskiego wynika, że u badanego rozpoznano co prawda odbiorczy ubytek słuchu, jednak nie wykazano, by pacjent był narażony w czasie swojej pracy zawodowej na ponadnormatywny hałas w takim stopniu, który mógłby spowodować zawodowe uszkodzenie słuchu (sporadyczne narażenie na hałas o wielkości 76,8 dB). Przed wydaniem decyzji, pismem z dnia 06.05.2014 r. znak: NS-HP.721.24.2013.8 (za potwierdzeniem odbioru), strony zostały zawiadomione o zakończeniu postępowania i możliwości wypowiedzenia się co do zebranego materiału dowodowego. Uwag nie wniesiono. Przed wydaniem decyzji sporządzono wniosek z dochodzenia epidemiologicznego, w którym wskazano rozstrzygnięcie sprawy (pismo z dnia 6.06.2014r.). W trakcie postępowania, na podstawie art. 36 Kpa, strony były informowane o braku możliwości załatwienia sprawy w terminie ustawowym ze wskazaniem przyczyny zwłoki oraz nowego terminu wydania decyzji (pismo z dnia 16.01.2014 r. znak: NS-HP-721.24.2013.3 oraz z dnia 19.03.2014 r. znak: NS-HP.721.24.2013.7). Akta zawierają spis dokumentów oraz metrykę sprawy.

5.1. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta:

A. Ocena prawidłowości przeprowadzania kontroli.

Pracownicy wykonujący czynności kontrolne posiadają imienne upoważnienia stałe do wykonywania czynności kontrolnych oraz dokonują wpisu w książce kontroli. Czynności kontrolne przeprowadzane są w obecności upoważnionych przedstawicieli zakładu. Protokoły kontroli oraz formularze stanowiące załączniki do protokołów sporządzane są na właściwych drukach.

Czynności kontrolne wykonywane były w sposób rzetelny i wnikliwy. Pracownik wykazał dobrą znajomość zagadnień higieny pracy, zaangażowanie i staranność. Kontrola przeprowadzana została zgodnie z procedurami, protokół spisywany został na właściwym formularzu. W protokole kontroli zapisy dokonane są z zachowaniem prawdziwości i zwięzłości, według poszczególnych punktów protokołu, jednakże zapis dotyczący wydanego zalecenia nie zawierał terminu wykonania tego zalecenia.

Do oceny szczegółowych zagadnień podczas kontroli w wersji papierowej zastosowano formularze (F_HP_02, F_HP_03, F_HP_09). Wypełnione formularze są do wglądu kontrolowanego na każdym etapie postępowania administracyjnego, o czym kontrolowany nie został poinformowany w protokole kontroli.

B. Prowadzenie wybranej dokumentacji związanej z kontrolą warunków pracy w 2013-2014 r.

W wyniku analizy akt stwierdzono, że przestrzegany jest ustawowy obowiązek powiadamiania właścicieli zakładów pracy o zamiarze przeprowadzenia kontroli. Pracownicy wykonujący czynności kontrolne posiadają imienne upoważnienia stałe do wykonywania czynności kontrolnych oraz upoważnienia jednorazowe do przeprowadzenia kontroli w określonym zakładzie pracy oraz dokonują wpisu w książce kontroli. Czynności kontrolne przeprowadzane są w obecności upoważnionych przedstawicieli zakładu. Protokoły kontroli oraz formularze stanowiące załączniki do protokołów sporządzane są na właściwych drukach. W protokole kontroli nie opisano szczegółowo stanu faktycznego wskazującego m.in. na stwierdzone nieprawidłowości (np. w protokole kontroli z dnia 21.05.2014 r., w informacjach o kontrolowanym zakładzie nie ma wzmianki o weryfikacji badań i pomiarów czynników szkodliwych w środowisku pracy oraz dokumentacji z tym związanej pomimo wskazania nieprawidłowości w tym zakresie). W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości nie są podawane przepisy prawne, które zostały naruszone (wymienione są tylko akty prawne). Po stwierdzeniu nieprawidłowości wysyłane są do strony zawiadomienia o wszczęciu postępowania administracyjnego (odrębne w sprawie wydania decyzji administracyjnej i ustalenia opłaty za czynności kontrolne) zgodnie z art. 61 § 4 kpa oraz zawiadomienia o zakończeniu postępowania dowodowego w sprawie wydania decyzji administracyjnej i opłatowej - zgodnie z art. 10 § 1 kpa.

W dalszej kolejności wydawane są decyzje administracyjne ustalające opłatę i obowiązek jej uiszczenia oraz decyzje nakazujące wykonanie obowiązków z podaniem terminu ich realizacji. Decyzje zawierają niezbędne elementy m.in. uzasadnienie prawne i faktyczne. W przypadku uzasadnionego wniosku strony PPIS w Zielonej Górze wydaje decyzję o zmianie wydanej decyzji w zakresie terminu wykonania obowiązków. Decyzja dotycząca wniosku firmy o zmianę terminu wykonania obowiązki nie zawiera prawidłowego uzasadnienia prawnego. Decyzje nakładające opłaty za wykonanie czynności kontrolnych wydawane są przed uprawomocnieniem się decyzji nakazujących wykonanie obowiązków.

Czynności kontrolne wykonywane są w sposób rzetelny i wnikliwy. Pracownicy wykazują dobrą znajomość zagadnień higieny pracy, zaangażowanie i staranność. Kontrole przeprowadzane są zgodnie z procedurami, protokoły spisywane są na właściwych formularzach. W protokołach kontroli stan faktyczny i stwierdzane uchybienia są w jasny sposób formułowane. Akta spraw zawierają wszystkie niezbędne elementy (m.in. spis spraw oraz metrykę).

C. Prawidłowość prowadzenia postępowań w sprawach chorób zawodowych w latach 2012-2014.

Stwierdzono, że decyzje: z dnia 18.06.2014 r. NR 1177/Ch.Z.3A/2014 oraz z dnia 16.07.2013 r. NR 1208/Ch.Z.4/2013 wydano na podstawie materiału dowodowego, w szczególności danych zawartych w orzeczeniu lekarskim oraz formularzu oceny narażenia zawodowego pracownika. Dochodzenie epidemiologiczne przeprowadzono wnikliwie. Informacje o warunkach pracy będące podstawą do rozpoznania klinicznego zostały zweryfikowane w miejscu wykonywania pracy. Osoba prowadząca postępowanie wykazała się dużą wiedzą w zakresie higieny pracy, w tym biologicznych skutków narażenia zawodowego. W trakcie dochodzenia uwzględniano również czynniki pozazawodowe mogące mieć wpływ na powstanie schorzenia, a także stosowane środki profilaktyczne. Czynności w toku prowadzonego postępowania podejmowane były bez zbędnej zwłoki. Wydane decyzje zawierają uzasadnienie faktyczne i prawne.

Zwrócono uwagę, że w rozporządzeniu z dnia 1.08.2002 r. w sprawie sposobu dokumentowania chorób zawodowych (j.t. Dz. U. z 2013 r., poz. 1379) nie określono wzoru dokumentu jakim jest wniosek z dochodzenia epidemiologicznego, zatem nie ma obowiązku jego sporządzania. W dokumencie tym wskazywane jest rozstrzygnięcie sprawy, co może być przez strony kwestionowane.

5.2. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości:

A. Ocena prawidłowości przeprowadzania kontroli.

1. W przypadku wydania zaleceń pokontrolnych nie są podawane w protokole kontroli terminy ich usunięcia. Zgodnie z Procedurą Techniczną (PT/01 z dnia 13.10.2008 r.) „Sposób wykonywania działań w ramach zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz zapobiegania i zwalczania chorób

- zakaźnych i zakażeń*”, wprowadzoną Zarządzeniem nr 26/08 Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 21.10.2008 r., zapisów w protokołach dokonuje się z zachowaniem zasady ścisłości, prawdziwości, wierności, zwięzłości, dokładności i staranności. Wypełnienie zaleceń pokontrolnych winno być egzekwowane i w przypadku konieczności podlegać badaniu sprawdzającemu, celem ustalenia wdrożenia zaleceń. Brak podanego terminu wykonania zalecenia uniemożliwia skuteczne wdrożenie zalecenia.
2. W protokole kontroli nie poinformowano o wypełnionych formularzach będących do wglądu kontrolowanego na każdym etapie postępowania administracyjnego. Zgodnie z w/w procedurą techniczną: *„Formularze są drukami stosowanymi do użytku wewnętrznego Państwowej Inspekcji Sanitarnej i nie stanowią integralnej części protokołu kontroli. Służą do dokumentowania wyników kontroli na potrzeby Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Wypełnione formularze w wersji papierowej lub elektronicznej są do wglądu kontrolowanego na każdym etapie postępowania administracyjnego. w siedzibie właściwej stacji sanitarno-epidemiologicznej, o czym kontrolowany jest poinformowany w protokole kontroli.”*
- B. Prowadzenie wybranej dokumentacji związanej z kontrolą warunków pracy w 2013-2014 r.*
3. W protokołach kontroli nie jest szczegółowo opisywany stan faktyczny wskazujący m.in. na stwierdzone nieprawidłowości, które artykułowane są często w sposób zbyt ogólnikowy (np. bez wskazania miejsca wystąpienia stwierdzonej nieprawidłowości). Zgodnie z Procedurą Techniczną (PT/01 z dnia 13 października 2008 r.) *„Sposób wykonywania działań w ramach zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych i zakażeń”*, wprowadzoną Zarządzeniem nr 26/08 Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 21 października 2008 r., zapisów w protokołach dokonuje się z zachowaniem zasady ścisłości, prawdziwości, wierności, zwięzłości, dokładności i staranności - ściśle według poszczególnych punktów protokołu.
4. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości nie są podawane w protokole kontroli przepisy prawne, które zostały naruszone (wymienione są tylko akty prawne). Zgodnie z Procedurą Techniczną (PT/01 z dnia 13 października 2008 r.) *„Sposób wykonywania działań w ramach zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych i zakażeń”*, wprowadzoną Zarządzeniem nr 26/08 Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 21 października 2008 r., zapisów w protokołach dokonuje się z zachowaniem zasady ścisłości, prawdziwości, wierności, zwięzłości, dokładności i staranności - ściśle według poszczególnych punktów protokołu.
5. Wydanie decyzji w sprawie opłaty związanej z przeprowadzeniem czynności kontrolnych przed uprawomocnieniem się decyzji zobowiązującej do wykonania nałożonych obowiązków. Zgodnie z wyrokiem WSA w Poznaniu z dnia 22 maja 2013 r. (II SA/Po 200/13) *„...opłata za czynności związane ze sprawowaniem kontroli sanitarnej może być nałożona na dany podmiot tylko w razie wykrycia uchybień w zakresie przepisów higieniczno-sanitarnymi (...). Przedmiotowa opłata może być zatem ustalona jedynie wtedy, gdy w obrocie prawnym funkcjonuje już ostateczna decyzja stwierdzająca naruszenie wspomnianych przepisów. Tymczasem material dowodowy zgromadzony w aktach sprawy nie obejmuje w ogóle takiej decyzji, co z kolei istotnie utrudnia kontrolę legalności zaskarżonego rozstrzygnięcia. (...) Z prawnego punktu widzenia nie funkcjonuje bowiem aktualnie ostateczna decyzja stwierdzająca naruszenie właściwych przepisów higieniczno-sanitarnych”. Skutkiem takiego działania może być uchylene decyzji przez organ wyższego stopnia w postępowaniu odwoławczym.*
6. Brak prawidłowego uzasadnienia prawnego decyzji nr 1136/NSHP/14 odmawiającej zmiany terminu wykonania obowiązku. Zgodnie z art. 107 § 1 i 3 Kpa decyzja powinna zawierać uzasadnienie prawne zawierające wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa. Decyzja, która nie zawiera wszystkich składników określonych w art. 107 § 1 i 3 lub w przepisach szczególnych jest decyzją wadliwą. Zaniechanie uzasadniania swych decyzji przez organ administracji w sposób przekonujący i zgodny z zasadami może stanowić podstawę do uchylene decyzji przez organ odwoławczy lub Sąd Administracyjny.

6. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania PSSE:

1. Podawać w protokołach kontroli terminy wykonania zaleceń pokontrolnych – **na bieżąco**.
2. Informować w protokołach kontroli o wypełnionych formularzach będących do wglądu kontrolowanego na każdym etapie postępowania administracyjnego – **na bieżąco**.
3. Opisywać szczegółowo w protokołach kontroli stan faktyczny oraz w sposób dokładny wskazywać stwierdzone nieprawidłowości – **na bieżąco**.
4. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości podawać w protokole kontroli przepisy prawne, które zostały naruszone – **na bieżąco**.
5. Wydawać decyzje w sprawie opłaty związanej z przeprowadzeniem czynności kontrolnych po uprawnieniu się decyzji zobowiązującej do wykonania nałożonych obowiązków. Termin wykonania zalecenia – **na bieżąco**.
6. W decyzjach administracyjnych zawierać uzasadnienie prawne, zgodnie z art. 107 § 1 i § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego – **na bieżąco**.

7. Informacje o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia należy przekazać w terminie: 28 listopada 2014 r. zgodnie z załącznikiem do niniejszego wystąpienia (formularz nr PK/WSSE-01-06).

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz dla PPIS w Zielonej Górze, drugi dla LPWIS. Od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.
W toku kontroli zgromadzono akta ponumerowane od 1 do 40.

ASYSTENT
30.10.14
mgr. Sylwia Kosiak
(data, podpis osób kontrolujących)

STARSZY ASYSTENT
mgr. Sylwia Kosiak

STARSZY ASYSTENT
mgr. Renata Działak

KIEROWNIK
30.10.14
mgr. Renata Działak
(data, podpis i pieczęć Kierownika komórki organizacyjnej)

KIEROWNIK
30.10.14
mgr. Renata Działak
(data, podpis Kierownika do spraw kontroli)

LUBUSKI PAŃSTWOWY WOJEWÓDZKI
INSPEKTOR SANITARNY
w Górzewie W.P.
mgr. Renata Działak
(data, podpis i pieczęć LPWIS)

*podać nazwę komórki organizacyjnej

